№ 110 Ешiй 29 Генарiе 1831

АЛБИНА РОМѪНѢСКѪ

ГАЗЕТѪ ПОЛИТИКО ꙟ АДМИНИСТРАТИВѪ ЛИТЕРАЛѪ

ꙟЩIИНЦѪРИ ДИНЛѪꙋНТРꙋ ЕШIИ

Дꙋпѫ адресꙋл чинст. диван ꙟплиниторю дин 23 ꙗнꙋар, се пꙋбликѫ кѫ чѣ май де пе ꙋрмѫ стригаре ꙟмезат, а монополiей вѫмилор дин принципатꙋл Молдовiй, пе анꙋл чисе ꙟчепе дела 1 ю февр. 1831 се ва фаче ла 25 але ачестей лꙋнй ꙗнꙋарiе, ла каре се ꙟмбiе тоцй кꙋмпѫрѫторiй асѫ афла фацѫ ꙟсесiа диванꙋлꙋй ꙟплиниторю ла 11 чѣсꙋрй.

Асемине дꙋпѫ адресꙋл чинст. диван. дин 20 ꙗнꙋар, де ал доиле се пꙋбликѫ, кѫ ачiй чи вор вои а лꙋа ꙟконтракт теслимарѣ а 228 кай, требꙋиторй пентрꙋ кѫлѫримѣ стрѫжей пѫмѫнтещй, сѫсе ꙟфѫцошезе ꙟсесiа диванꙋлꙋй, ꙋнде аре асе фаче стригарѣ ачестей вѫнзѫрй ла 25 ла 28 ꙗнꙋар, ши ла 2 феврꙋар.

Iарѫ дꙋпѫ адресꙋл дин 22 де атрiа оарѫ се пꙋбликѫ, кѫ чiй чи вор вои а кꙋмпѫра 150 карѫ кꙋ ꙋнелтеле ши боiй лор, лꙋкрѫторй ши де рѫзервѫ, че аꙋ асѫ винде прин мезат дин роата магазiей мишкѫтоаре пѫмѫнтѣскѫ, сѫсе ꙟфѫцошезе спре негоцарѣ ачестор карѫ ꙟн мезат, че аре асѫ фаче ла 25, 28 ши 31 а кꙋргѫтоарей лꙋнй.

Карѫле дꙋпѫ репортꙋл командирꙋлꙋй роцей Д. Пах. Стефан Скѫнтеiе, се афлѫ ла локꙋриле цос ꙟсѫмнате.

Но: Ка-рѫ-лор	Бой лꙋкрѫторй	Бой де рѫзервѫ	Но. боилор	пестето дин цинꙋтꙋриле	се афлѫ ла
50	100	10	110	Сꙋчев	Хѫрлѫꙋ
25	50	8	58	Текꙋчи	
25	50	6	56	Ботош	
38	76	7	83	Нѣмцꙋ	ши ла
12	23	--	23	Херца	Дорохой
150	299	31	330	сома пестето	

ꙟНЩIИНЦѪРИ ДИНАФАРѪ

САН-ПЕТЕРСБꙋРГ

Сꙋплементꙋл екстраординар а жꙋрналꙋлꙋй де С. Петерсбꙋрг дин 13 генар, кꙋпринде ꙋрмѫтоареле:

Новиталиле че нисаꙋ ꙟмпѫртѫшит де ла Варсавiа, аꙗꙋнг пѫн ла 31 декемв. анꙋл трекꙋт. Кꙋ вiе ꙟгрижире се ащепта аколо ꙟтрꙋнирѣ дiецiй (общещiй адꙋнѫрй) а камерилор, кѣматѫ ла 17 ачестей лꙋнй. Дизбатериле вор фи фоарте фортꙋно асѫ, афлѫндꙋсе атꙋнчй фацѫ партидиле. Факцiа (тарафꙋл) тинерилор сѫ сѫргꙋеще де а кꙋфꙋнда пѫнѫ ꙟзiоа ачеа цара ꙟ челе май кꙋмплите ꙟмпрецꙋрѫрй, ши а ꙋнелти о мишкаре ꙋлтра-револꙋцiонарѫ (пeсте мѫсꙋрѫ револꙋцiонарѫ).

Мꙋлте персоане ꙟсъмнате сътраг ꙟн дрепт, контеле Томас Лѫбіенски, аꙋ дат аса демисіоне (паретисис) де дрегъторіа министрꙋлꙋй дин лъꙋнтрꙋ, чіаланцй ай сѫй фрацй, ꙋрмѣзъ пилдей лꙋй. Контеле Хенрик Лѫбіески директорꙋл Банкꙋлꙋй (вистеріа кредитꙋлꙋй націонал) сѫ афлъ акꙋма ла ꙟкисоаре, скъпѫнд де ꙟпꙋшкаре, ла карѣ се орѫдꙋисе спре ꙟдестꙋларѣ фꙋріей попорꙋлꙋи, чіїй ꙟмпꙋта, къ ар фи ꙟлеснит фꙋга ненорочитꙋлꙋй Лꙋбовицки Віце президент а мꙋниципалитатей (дрегъторіей оръшенещй. (Ва ꙋрма)

СЕРВІА

Дескріерѣ Сѫрбѫрей Сербіей кътръ сфѫршитꙋл анꙋлꙋй 1830.

Д'абіе єшисе вестѣ ꙟн зилиле дин тѫю але лꙋней лꙋй ноем. деспре венирѣ ꙟн Белград а комисарюлꙋй порцей Отоманиче Дебип-Ефенди, ши д'абіе се ꙟпръштіесъ ачѣстъ весте ꙟтре сѫрбій сꙋпꙋшй ꙟмпърѫцієй Тꙋрчещй; ꙟдатъ аꙋ ꙟчепꙋт асе фаче гътирй пентрꙋ а прими кътръ сфѫршитꙋл ачелей лꙋнй пе Милош Обреновичй ꙟн май сꙋс поменита четате, пе карѣ Ел май наинте кꙋ 10 анй ѡ пърѫсисе фъръ нъдежде де а ѡ май ведѣ врео датъ. Венирѣ лꙋй Дебип-Ефенди ши примирѣ лꙋй Милош ꙟн Белград, пентрꙋ Сѫрбй Ера нище пророчій каре лй ꙟкрединца, къ ѡ ꙟтѫмпларе мѫнтꙋитоаре ши плинъ де бꙋкꙋріе се гътеще пентрꙋ Милош ши пентрꙋ патріа лор.

Ѡвесте май юте де кѫт фꙋлџерꙋл ꙟн грабъ сау лъцит атѫт ꙟн Сербіа, кѫт ши ꙟн ꙟвечинателе провинцій аꙋстріачещй, Сирміа ши Банатꙋл, къ Сꙋлтан Махмꙋд 2, нꙋ ꙟмплинеще нꙋмай черириле націей сѫрбещй дин 8 септем. 1820; чи ꙟн ꙋрмарѣ черерилор дин 17 ꙟнꙋар. 1827: ши ачелора дин 25 ꙟнꙋ. 1830 редикъ Сербіа ла ранг де принципат, ши лꙋй Милош Обреновичй ꙟй дъꙋеще вредничіе де принц ал Сербіей кꙋ дрепт де мощенире ꙟн линіа бърбътѣскъ дела татъ ла чел май маре алꙋй фію, тримицѫндꙋй пентрꙋ ꙟвеститꙋръ ши ѡ хербанѣ (кабаницъ) ꙟмпърътѣскъ.

Ла 25 ноем. а. т. сау ши четит деобще ꙟн Белград ꙟн аꙋзꙋл тꙋрчилор ши а Визирꙋлꙋи Хꙋсеин паша ꙋн хатишериф де 20 артикꙋле, ꙟн каре се кꙋпринде привилегюрй націонале але Сербіей, ши ꙋн Берат (дипломъ) пентрꙋ рѫдикарѣ лꙋй Милош Обреновичй ла ранг де принц. Доꙋъ зиле дꙋпъ ачѣста, аꙋ ꙟтрат ши Милош ꙟн четатѣ Белград ꙟтрꙋ рѫсꙋнетеле клопотелор ши батерѣ тобелор, ꙟсоцит де 500--600 солдацй ши де 300-400 оаменй де сфѫтъ, ка ꙟнаинтѣ общещій адꙋнърй а націей сѫсе четѣскъ ши сѫсе тълмъчѣскъ хатишерифꙋл кꙋпринзъторю де привилегюриле націонале але Сербіей, ши Бератꙋл пентрꙋ дъꙋирѣ вредничіей де принц мощениторю, ши се примѣскъ амѫндоꙋъ актꙋриле дин преꙋнъ кꙋ хербанѣоа ꙟмпърътѣскъ. ꙟн зіоа ꙟтрърей лꙋй Милош ꙟ четатѣ Белград, доꙋъ порцй але четъцей ꙋна нꙋмитъ поарта четъцей, ши алта поарта Савей аꙋ фост дескисе ши дате ꙟн стъпѫнирѣ гвардіей сѫрбещй, ꙟн време чи челелате порцй Ера кꙋпринсе де тꙋрчй. Кꙋ оказіа ꙟтрърей лꙋй Милош ꙟн Белград, се пърѣ асе ꙟнои идеіа зилей дела 30 ноемвріе 1806 а сф. Апостол Андрей чел ꙟтѫй кемат, ꙟкарѣ Сѫрбій сꙋпт команда лꙋй Черни-Гіорги аꙋ лꙋат четатѣ Белград кꙋ асалт.

Афаръ де мꙋлцимѣ ачелора карій аꙋ фост кіемацй анꙋме пентрꙋ а ꙟфъціша адꙋнарѣ націей, ѡ алтъ мꙋлциме де 8000 Сѫрбй аꙋ алергат дин тоате пърциле, касъ фіе де фацъ ла сѫрбътоарѣ ачаста, каре Сербіа ничй ѡдатъ нꙋ сау ꙟн вредничит а ѡ аве, ничй къ аꙋ ащептат'ѡ врео датъ. Сербіа дела вѣкꙋл ал 12-ле пѫнъ ла жꙋмътатѣ вѣкꙋлꙋй ал 14 аꙋ фост кръіе, ши дꙋпъ ачѣ ꙟмпъръціе сꙋпт Щефан Дꙋшан; де атꙋнчй ши пѫнъ кътръ сфѫршитꙋл вѣкꙋлꙋй ал 13-ле аꙋ фост парте Принципат, парте Деспоціе, сꙋпт стъпѫнирѣ порцей Отомане; дела вѣкꙋл ал 15-ле ши пѫнъ ла 1804, аꙋ фост сꙋпꙋсе порцей робеще; дела 1804 пѫнъ ла 1813 ꙟкипꙋл ꙋн фел де Репꙋбликъ; дела 1815 аꙋ фост сꙋпт президенціа лꙋй Милош Обреновичй,

дар нȣ окѫпатъ де робїе, пѫнъ кѫнд прин ꙟцелѣпта окѫрмȣире алȣй Милош, ши прин фѫкътоаре де бине протекціе, че аȣ лȣат Росїа асȣпра ачестей цѫрй ла пачѣ ꙟкїетъ ꙟн Бȣкȣрещй ла 1812, ши кȣ каре Милош аȣ щїȣт прѣ бине съсе фолосаскъ, акȣм ѡ ведем редикатъ ла трѣптъ де Принципат прин пȣтерѣ а мѫндȣрора актȣрилор Ꙟпъръцещй.

Плоѡаса време, каре ꙟтр'ачѣстъ зи аȣ цинȣт де диминѣцъ пѫнъ сѣра, наȣ ꙟпїедекат нимик ка ачѣстъ сѫрбътоаре съ нȣ ꙟсȣфле бȣкȣрїе ꙟн инимиле тȣтȣрор ши сънȣли веселѣскъ фециле. Тоатъ адȣнарѣ репрезентанцилор нацїей сѫрбещй дин преȣнъ кȣ тоцй лъкȣиторїй четъцей Белград, аȣ єшит ꙟтр'ачастъ зи афаръ ла кѫмпȣл, че есте динапоїа Батал Џамїей, ȣнде Паша кȣ ѡзи май наинте аȣ гътит 10 кортȣрй, ꙟн тре каре ȣнȣл де ѡпарте єра спре чинстѣ лȣй Милош, ши алтȣл май маре ашъзат пеѡ трибȣнъ фъкȣтъ де пъмѫнт. Де диминѣцъ Милош дин преȣнъ кȣ тоц Сѫрбїй, аȣ мерс ла Бисерикъ ка прин рȣгъчȣне съсе прегътѣскъ спре аскȣлтарѣ актȣрилор че саȣ дърȣит дела Ꙟпъръцїе. Кȣ ачѣстъ оказїе Антим Архїепископȣл ши Митрополитȣл дин Белград аȣ слȣжит лїтȣргїе, ши дȣпъ испръвирѣ слȣжбей аȣ фъкȣт ȣн кȣвѫнт скȣрт ꙟн лимба сѫрбѣскъ кътръ попор, прин каре арътa, къ зїоа ачѣа єсте чѣ май доритъ пентрȣ нацїа Сѫрбѣскъ, ши къ пентрȣ ачѣста сѫнт даторй а мȣлцъми лȣй Д.зеȣ, Сȣлтанȣлȣй ши лȣй Милошй кѫчй саȣ ꙟвредничит а ѡ аџȣнџе.

(Ва ȣрма)

Ȣрмарѣ Релацїей де Варсавїа

С'адеверѣще къ ничй ѡ персоанъ май чева деѡсебитъ нaȣ фост ꙟпъртъшитъ ла ребелїе; нȣ саȣ възȣт ничй ȣн генерал, ничй ȣн колонел, ничй макар ȣн капитан, ꙟн рѫндȣл револтанцилор, ши къ компанїиле єра командȣите де тинерй лейтенанцй ши сȣб-лейтенанцй. Ꙟн алор силинцъ спре а цине але лор сȣборѫндȣирй ꙟдаторїе, шефїй трȣпелор Полоане къзȣръ сȣпт ловириле ребелилор; їар алцїй саȣ принс орй саȣ исгонит де кътръ солдацїй револтанцй.

Ꙟн време ачестор тȣлбȣрърй, саȣ ȣчис генералїй ши офицерїй, акърора нȣме сѫнт ȣрмътоариле адикъ: дин трȣпиле полоане генералїй Контеле Хок, Контеле Потоски, Чимбиски, Семантковски, Блюмер ши Новиски, колонелȣл Мичезевски ши колонелȣл Рȣс Оаос. Ȣн маре нȣмер де генералй рȣшй, чи н'авȣръ време асе ȣни кȣ трȣпеле, саȣ лȣат принщй де кътръ револтанцй.

Провиденцїа (пронїа) аȣ скѫпат пе Д. М. Дȣкъ Цесаревичй. Ꙟнръзъцицїй чи пътрȣнсесеръ пѫнъ ꙟн апартаментȣриле дин лъȣнтрȣ а Ꙟ. С. Ꙟ. ръниръ ȣн маре нȣмер де слȣжиторй, масакраръ (ȣчисеръ) пе Лейтенантȣл Генерал Жандрȣ, дедиръ трїиспрезечи ловитȣрй де баїонете лȣй Лȣбовски вице президентȣлȣй полицїей де Варсавїа.

Ꙟн мижлокȣл ачестор грозевїй, М. Дȣкъ Цесаревичй афлъ мижлок де а с'аскȣнде де черкъриле ȣчигъторилор, карїй не пȣтѫнд ал дескопери апȣкаръ фȣга. Ꙟм. са Ꙟн. деди атȣнчй поронкъ трȣпелор росїене, прекȣм ши регементȣлȣй де вѫнъторй дин кълъримѣ гвардїей полоане, асемине ши ȣней марй пърцй де гренадирй ай гвардїей Полоане, чи ремъсесе крединчоасе, де а єши дин ораш ши де а ꙟмпинџе тоатъ ловирѣ, ѫнсе не порнинд ничй ѡ мишкаре де ловире дин партѣ лор, спре а арѫта прин фаптъ дешертиле зичерй ꙟмпръщїете де конџȣрацй ши де ребелй, къ Рȣшїй арфи ȣчигѫнд пе лъкȣиторїй орашȣлȣй.

Револтанцїй, ꙟн май маре нȣмер, ловиръ май де мȣлте орй трȣпеле росїене ши трȣпиле Полоане ремасъ крединчоасе, дар фъръ апȣрърѣ ꙟфрѫнацй ши пȣшй ꙟфȣгъ. Регементȣл гвардїей де Волхинїа пропит ꙟн маршȣл сеȣ де ал 4-ле регимент де инфантерїе ꙟмпинсе кȣ витежїе тоате ловириле сале, ши аџȣнсе ла локȣл де ꙟтѫлнире че исаȣ фост ꙟсемнат дȣпъ чѣ авȣръ кала 30 оамений ȣчиши сеȣ рънꙗцй.

(Ва ȣрма)

ФРАНЦІА

Енглезȣл адмирал Сир-Кадригтон

аꙋ сосит ла Парис ꙟн зїоа де 1-ю ген. ши саꙋ ꙟмфъцошат Краюлꙋй де кътръ амбасадорꙋл Мареврїтанїей. Да Бꙋрза Парисꙋлꙋй се аꙋзѣ де ꙟтрарѣ ꙟминистерїе алꙋй дꙋка Деказ ши а Д. Казимир Перїе.

Газетеле де Парис дин 3 генар, кꙋпринд ачѣ дꙋпъ зичерѣ лор дела Лондра тримѣсъ прокламацїе а принцꙋлꙋй де Оранїа кътръ Белгїени, прин каре ачест принц аратъ Белгїенилор, къ алецерѣ персоаней сале ла тронꙋл Белгїей ар фи пꙋнере ла кале а греле лор ꙟчѣ май бꙋнъ пꙋнере ла кале а грелелор ꙟчѣ май бꙋнъ де кꙟт а ꙟмпрецꙋрърй чїй ꙟмпресоаръ акꙋма. Ачѣстъ алецире ар гъси ꙟ ачѣле чинчй марй пꙋтерй о сигꙋранцїе а линищей ши пъчий де Еврѡпа. Принцꙋл ꙟкрединцазъ акꙋм къ ѡ маре парте а попорꙋлꙋй жй есте прїиторю, ши ел крѣде къ а сале пъртъри вор май адꙋоци ачѣ плекаре. ꙟбл църкꙋеще ꙋйтарѣ деплинъ ачелор трекꙋте, протекцїа бисеричий католиче ши слобозенїе ла тоате религїиле.

Ла Могꙋнца (четатѣ германъ пе Рин) аꙋ сосит ꙟн 7 генар, ꙟщїинцаре, кꙋм къ конгресꙋл ꙋнит ла Лондра ар фи ꙟнълцат ла тронꙋл Белгїей пе принцꙋл де Оранїа (кꙋмнат кꙋ М. са ꙟмпъратꙋл Николай).

ГЕРМАНІА

Ꙋн бꙋлетин екстраординар дела Хановрꙋ дин 4 генар: ꙟтърище новиталиле де ной ꙟмпъртъшите, къ лъкꙋиторїй де Гетинга, ꙟцълегѫнд грешала аꙋ дескис порциле орашꙋлꙋй трꙋпелор сꙋверанꙋлꙋй, сꙋпꙋиндꙋсе ꙟдꙋрърей ши бꙋнъ ꙟндꙋрърей ши бꙋндецей сале. Прин ачѣста, фъръ вꙋрсарѣ ꙋней пикътꙋрй де сѫнце, фрꙋмоаса конститꙋцїе а Хановрꙋлꙋй, кꙋ каре ачест стат се поате мѫндри, саꙋ пъстрат, фериндꙋсъ де аменинцарѣ, скимбърей кꙋ вре ꙋн монстрꙋ (манинъ) а тарафꙋлꙋй нꙋмит ръдъчинизмꙋ: адекъ апрефачерей дин ръдъчинъ а систимꙋлꙋй политик, пре кареле дестръмацїй ꙟноиторй, ши нище ръй адвокацй нежмбїторй

ецй се сиргꙋеск кꙋ деасила а ѡ да попорꙋлꙋй.

Крълїа Хановрꙋлꙋй есте ѡ парте а Германїей нордиче (де мѣзъноапте) кꙋ 695 миле квадрате, мърцининдꙋсе кꙋ марѣ Германъ, кꙋ Холанда, Данимарка ши Прꙋсїа, авѫнд ꙋн милїон ши цꙋмътате лъкꙋиторй. Продꙋктꙋриле пъмѫнтещй сѫнт мъноасъ, ꙟсъ индꙋстрїа есте чѣ май кѣр аса авере. Хановрꙋл есте капиталїа статꙋлꙋй, ꙟ Гетинга се афлъ ачѣ ꙟтѫю ши веке ꙋниверситате (академїи) а Германїей, ꙋнде се адꙋнъ тинерй дин тоатъ Еврѡпа, ачест стат есте а краюлꙋй Англїей, кареле ꙟмпърцеще пꙋтерѣ са кꙋ репрезентанцїй нацїей. Венитꙋл статꙋлꙋй есте пѫнъ ла 70 милїоане лей. Оастѣ регꙋлатъ фъръ Ландвер (апърѫторїй церей) есте де 13040 оамений, пе карїй ла ꙟтѫмпларе де ръзбою, аре съ деїе спре ацꙋторю конфедерацїей германе, де каре Хановрꙋл есте ꙋна дин челе май ꙟсемнате пърцй, кꙋпринзинд ꙟн общѣска адꙋнаре а дїетей германиче ал 5 ле ранг ши сокотиндꙋсъ вотꙋл (гласꙋл) съꙋ ꙟнꙋмър де патрꙋ.

Цериле де Ціос

Жꙋрналꙋл де Хага аратъ, кꙋм къ аꙋ сосит аколо ꙋн кꙋрїерю дела Лондра, кꙋ ꙋн протокол, ꙟ кареле Белгїенїй съ ꙟмвитъ а съ траце ꙟ позицїа чи аꙋ кꙋпринсѡ ла 9 ноем. арътѫндꙋлисъ маре неплъчере деспре фрѫнцерѣ армистицїей. Корпосꙋл оландез, че сꙋпт команда принцꙋлꙋй Саксен-Ваймар сеꙋнеще лѫнгъ Мастрих, есте де 13000; Белгїений чїи стаꙋ ꙟпротивъ сѫнт де ꙋн асемине нꙋмър.

Франкфорт

Дꙋка де Мортемар амбасадор екстраординар ал Краюлꙋй францꙋжилор ла кꙋртѣ ꙟмпъръсѣскъ де С. Петерсбꙋрг, ꙟ кълъторїа са ла ачѣстъ капиталїе ꙟн 6 ген. аꙋ трекꙋт прин ачест ораш.

ОБСЕРВАЦІИ МЕТЕОРОЛОГИЧЕ.

Зїоа	Обсервацїей		Калдомесор	Греомесор	Старѣ аерꙋлꙋй
28	Іанꙋарїе	диминѣцъ	— 5	29 - 4	нꙋꙋр

Ла 30 Іанꙋарїе ръсаре соареле ла 2 ч 2 м. ꙟмѣзъзи вине ла 7 ч. 1 м.